

“L’actitud del PP i el PSOE és molt **negativa** per al procés de pau”

Diego Bande és un dels 358 capellans que acaben de reclamar per al País Basc el dret d’autodeterminació. Té 34 anys i en fa nou que va ser ordenat mossèn. Des de la parròquia de Santa Cruz de Campezo, a Àlaba, Bande aposta pel diàleg i rebutja les acusacions contra l’Església basca, creu que la violència d’ETA no ajuda a la causa abertzale i no veu interès en el Govern espanyol per iniciar un autèntic procés de pau.

Per què tot el que diu o toca l’Església basca s’acaba convertint en un gran motiu de polèmica? —La sensació que tinc és que hi ha una manipulació terrible en aquest tema i una imatge molt deformada de l’Església basca. A més, tot allò que afecta el tema basc crea polèmica perquè està distorsionat. El fet que hi hagi uns capellans o una part de l’Església que es posicionin a favor d’aquest poble o el que suposa ser poble aquí, ja de per si, crea situacions polèmiques. I, evidentment, aquí hi ha un conflicte polític, hi ha la qüestió d’ETA pel mig, i em sembla que qualsevol tema relacionat amb la situació del País Basc, fora d’aquí, de manera especial, crea una terrible polèmica.

—Sectors del nacionalisme espanyol acusen l’Església basca d’un pecat d’omissió més que no pas de comissió...

—Se’ns acusa d’haver deixat a una banda una part de la gent que aquí ha patit o pateix, i jo crec que això no és veritat. Per saber que això no és cert cal viure aquí i, a més, viure-hi cada dia. Posaré un exemple ben senzill: jo visc en un poble de mil habitants i m’ha passat que algun diumenge, a missa, he tingut davant meu, celebrant l’eucaristia, l’avi d’un ertzaina assassinat per ETA i la dona d’un regidor a qui van posar una bomba al cotxe. I alhora, al costat d’aquestes dues persones, també hi ha l’àvia d’un noi condemnat a cinc anys de presó per actes de *kale borroka*, i que per una negligència del centre penitenciari, aquest noi ara és malalt de sida. Bé,

doncs, amb tots ells, també hi eren els pares de Félix Alberto López de Lacalle, “Mobutu”, un militant d’ETA fugit. O sigui, aquestes quatre persones, aquestes quatre famílies, amb totes les seves circumstàncies i tota la seva vida a les espatlles, celebraven l’eucaristia plegats.

Jo he d’estar iestic al costat del patiment de tots, perquè no sóc qui per valorar si el patiment d’uns és major o menor; el patiment de cadascun és important en si. I nosaltres, com a Església, com a capellans, com a creients, hem d’estar al costat de tots, hem de conuiu aquí i hem de construir Església i poble aquí amb aquesta realitat. I és clar, tot això vist des de fora crec que es manipula d’una manera terrible.

—L’Església basca és nacionalista?

—L’Església basca és d’aquest poble; és com preguntar si l’Església espanyola és nacionalista, és clar que és espanyola, però és que això és lògic. Jo sóc part d’aquest poble i crec que l’Església basca ha de servir a aquest poble. Lògicament és Església basca i és nacionalista en una part important perquè som part d’aquest poble, de la mateixa manera que l’Església catalana és catalana. Què serem, si no? Penso que un principi fonamental de l’Església és el principi evangèlic de l’Encarnació, és a dir, fer-se carn en la realitat on vius, encarnar-se.

Nosaltres, com a part d’aquest poble, per suposat que intentem viure’n la realitat. Una realitat conflictiva, com és evident, on hi ha molta gent

que està patint, d'un cantó i de l'altre. El que no podem fer és viure a l'estratosfera, ens hem de comprometre amb aquesta realitat encara que sigui difícil i malgrat que t'obligui a mullar-te, perquè no és gens senzill. Aquesta és la realitat que ens ha tocat viure i no ens hi hem de conformar, hem de canviar-la.

—L'exministre d'Afers Estrangers espanyol, Josep Piqué, diu que és "immoral" que els capellans bascos reivindicuin l'autodeterminació...

—Reclamar el dret a l'autodeterminació és un principi democràtic bàsic, en el sentit que qualsevol poble o persona té dret a escollir i decidir què vol ser i com vol ser. Negar el dret d'autodeterminació és negar la democràcia i jo com a part d'aquest poble i com a ciutadà, al marge de la meua condició de capellà, tinc dret a demanar que aquest poble pugui decidir el seu futur. I no sé què decidirà, perquè les coses estan com estan ara mateix i la situació és conflictiva, però crec que el poble té dret a decidir allò que vulgui ser.

—ETA és un destorb per a la causa del nacionalisme basc?

—La violència d'ETA està fent molt de mal. ETA hauria de deixar de matar i d'actuar, per suposat. El patiment que està provocant a molta gent és absolutament negatiu i no facilita les coses perquè aquest poble pugui anar prenent altres tipus de decisions.

La violència d'ETA és dolenta i negativa, però també crec que l'actitud de l'estat i l'actitud del PP i del PSOE és absolutament negativa per a un procés de pau, perjudiquen moltíssim que es posi en marxa un autèntic procés de pau.

—Crec que el PP i el PSOE estan fent un ús electoral de les víctimes?

—Crec que no són honestos. Entenc que quan una persona és perseguida i amenaçada, la seva reflexió està totalment condicionada per aquesta raó, i això és terrible. Però també penso que ells utilitzen moltes vegades les víctimes per condicionar el procés de pau. Les víctimes han de tenir un paper important, per supo-

"L'Església basca és d'aquest poble; és com preguntar si l'Església espanyola és nacionalista, és clar que és espanyola, però això és lògic."

sat, les víctimes d'un i de l'altre bàndol, hi ha molta gent que està a la presó, molta gent torturada... Però tot això no pot condicionar un procés de pau. El paper de les víctimes no pot ser el de condicionar tot això perquè no ens en sortiríem mai. El que no podem fer és agafar-nos contínuament al dolor de les víctimes.

—I quina és la solució, doncs?

—Hi ha d'haver un diàleg entre totes les forces polítiques, però avui això sembla impossible. En aquests moments els partits polítics del País Basc són incapaços de seure al voltant d'una taula per expressar els seus respectius projectes. No serveix de res exposar els projectes en els mitjans de comunicació i provocar autèntiques batalles. El diàleg és absolutament fonamental. I un altre punt important en la resolució de qualsevol tipus de conflicte és ser, tots, profundament democràtics. Cal que ens basem en autèntics principis democràtics i, a partir d'aquí, començar a caminar.

Diàleg i democràcia, crec que no hi ha cap altra solució.

—Està satisfet del paper que té la Conferència Episcopal Espanyola en el conflicte basc?

—Bé, per començar, la Conferència Episcopal Espanyola és espanyola. Un company meu va escriure un article en què deia que els bisbes espanyols són més espanyols que bisbes.

En qualsevol cas, crec que la Conferència Episcopal Espanyola s'ha vist amb la carta pastoral dels nostres bisbes, l'ha intentat respectar, i ha estat encertada en assegurar que ningú millor que ells per explicar la situació que patim, atès que els bisbes bascos viuen el conflicte. També suposo que la Conferència Episcopal està molt condicionada pel Govern espanyol i pel poder, només cal recordar les classes de religió, la qüestió econòmica, són coses que la condicionen moltíssim.

Els bisbes espanyols juguen també sense cap mena d'escrúpols, i és un error. Quan entren en aquest joc amb el Govern espanyol, al final passa el que passa, que t'acabes jugant els diners, les classes, els mitjans de comunicació i crec que és un gran error.

—Troba a faltar una intervenció directa del Vaticà?

—Sí. Nosaltres hem demanat moltíssimes vegades la creació de la pro-

víncia eclesiàstica basca, i això depèn del Vaticà. Al final, la resposta que se'ns dona sempre és que no hi ha la situació política adequada per fer aquesta passa. De fet, els nostres bisbes del País Basc i Navarra han estat treballant junts, hi ha una feina en comú tot i no ser reconeguts com una província eclesiàstica basca, perquè pastoralment tenim moltes coses que compartim, perquè tenim la mateixa llengua i perquè la realitat també és la mateixa, però això no s'ha reconegut mai a àmbit oficial.

I el Vaticà hauria de donar aquesta passa. No reivindicuem la creació de la província eclesiàstica basca per raons polítiques, com diu el Govern espanyol. Cal que el Vaticà reconegui que existeix una Església que serveix a aquest poble, que treballa en comú i que està lluitant.

—Alec Reid, el mossèn que va facilitar els contactes entre l'IRA i els nacionalistes moderats a Irlanda del Nord, està convençut que l'Església basca està en millor posició que no pas la irlandesa per buscar la pau... Comparteix aquesta opinió?

—Sí que és cert que l'Església basca porta molt de temps treballant a favor de la pau, un gran esforç que sovint no és ben comprès.

L'Església basca sempre ha fet un esforç per estar al costat dels que més pateixen, a vegades sense sortir en els mitjans de comunicació, sense grans històries, però sí una feina des de baix. Hi ha molts cristians que estan prop dels que pateixen, els capellans i els bisbes també. I en aquest sentit sí penso que l'Església basca està totalment compromesa.

—La pau només serà possible amb un nou Pacte de Lizarra?

—La pau només serà possible quan existeixi un autèntic diàleg, democràcia autèntica, respecte de la pluralitat i, sobretot, quan es tingui en compte el patiment de totes les persones.

—Lizarra, doncs, va ser un bon intent per trobar la pau?

—Jo crec que sí, que ho va ser.

Daniel Gómez

Mestissatge II FESTIVAL DE MÚSIQUES DEL MON LLÍRIA EN CONCERT 2002

Nit africana

Nit europea

Nit americana

PROGRAMACIÓ 2, 3 i 4 d'agost

Llíria en concert

ÀREA DE CULTURA

Ajuntament de Llíria

turisme llíria

RÀDIO KIARA
Llibre i Llibertat 104.4 FM

Los Sonidos del
Planeta Azul

fnac